

RIKARE SKÄRGÅRDSLANSKAP

Under 2014 har Världsnaturfonden WWF, Upplandsstiftelsen och Skärgårdsstiftelsen startat samarbetsprojektet *Rikare skärgårdslandskap* i syfte att gemensamt arbeta för en långsiktigt hållbar kust- och skärgårdsförvaltning. Målet är att ta fram metoder och verkliga exempel på åtgärder som förbättrar naturmiljön, och implementera detta hos allt från beslutsfattare till markägare och besökare i kust- och skärgårdsområdet. Samarbetsprojektet kommer pågå under 2014–2018.

INTERNATIONELLT PROJEKTSAMARBETE

Under de senaste åren har Upplandsstiftelsen varit delaktig i två internationella projekt som omfattat Roslagen; Snowbal och Meatball. Dessa projekt har nu avslutats och bland annat resulterat i restaurerade våtmarker, faktablad och kunskapsutbyte. Läs mer om projekten på vår hemsida.

Under början av nästa år kommer vi gå in i ett nytt samarbete med parter från Sverige, Finland och Estland, då vi tillsammans kommer söka EU medel från Central Baltic med fokus på långsiktig kust- och skärgårdsförvaltning. Om projektet beviljas kommer arbetet påbörjas i augusti 2015.

ARBETE MED HOTADE ARTER

Under 2014 har vi arbetet med åtgärder för arter som mnemosyne, skalbaggar på krissla, ängsskäreplattmal och gölgroda. En betydande del av de områden där vi genomfört restaureringar hyser någon av dessa hotade arter. För ängsskäreplattmal har vi under året även sammanställt en rapport över det arbete som har genomförts för arten de senaste åren.

RÅDGIVNING OCH STÄNGSELMATERIAL

Har ni funderingar kring restaurering och skötsel av hagar, ängar eller våtmarker? Vi kan

komma på ett rådgivningsbesök och titta på det aktuella området. Även under 2015 kommer det finnas möjlighet att få bidrag till stängselmaterial för hagmarker med höga naturvärden. Vi kan även i viss mån hjälpa till att planera och mäta in våtmarksområden.

BETESMARKER SÖKES

I Östhammarsområdet har vi en efterfrågan från djurägare på mer betesmark och även i en del fall mer åkermark till vallfoder. Vi har även en viss efterfrågan på betesmarker i Tierp och Älvkarleby. Har ni betesmarker eller åkermark som kan arrenderas ut? Helst större sammanhängande områden. Även igenväxta marker är av intresse. Hör av er till oss!

TA DEL AV VÅRA FAKTABLAD

Upplandsstiftelsen har tagit fram ett antal faktablad som exempelvis berättar om restaurering av hagmarker, enklare djurbyggnader och våtmarker. Ladda ner dessa från vår hemsida (www.upplandsstiftelsen.se/Roslagshagar) eller beställ dem gratis direkt från oss.

PÅ GÅNG:

NY SLINGA PÅ LÅNGALMASTIGEN

Under vinter/våren 2015 kommer vi göra en ny slinga på Långalmastigen utanför Östhammar. Slingan är ca 2 km lång och går kring Lösholmen. Längs med stigen finns två rastbord utplacerade varav ett ligger vid en nyanlagd våtmark.

SKYLTLNING AV VÅTMARKER

Tre våtmarker har under 2014 återskapats längs med kusten. Under vintern 2015 kommer dessa förses med informationsskyltar.

GENOMFÖRDA RESTAURERINGAR

Under de senaste fyra åren har Upplandsstiftelsen restaurerat stora arealer ängs- och hagmarker, främst i Östhammars och Tierps kommun. Detta har möjliggjorts genom beviljade restaureringsstöd samt finansiering från Världsnaturfonden WWF. De restaurerade områdena består av områden i Upplandsstiftelsens naturreservat, privata marker som vi arrenderar, samt områden där vi har samarbetsavtal med markägare. Vid årsskiftet 2014/2015 avslutas alla pågående restaureringar där vi har haft restaureringsstöd från Länsstyrelsen, men vi hoppas kunna involvera oss i nya områden om det nya landsbyggsprogrammet ger möjlighet till det.

ÅTERSKAPADE VÅTMARKER

Under 2014 har arbetet med återskapande av våtmarker tagit fart. Investeringsstöd har beviljats från Länsstyrelsen till fyra områden, där åtgärderna nu är slutförda. I två områden, Kavarö och Lösholmen, anläggs våtmarker med syfte att gynna fiskreproduktionen. Två områden, Ångskär och Skaten, restaureras för att gynna den hotade gölgradan. Arbetet har ingått i samarbetsprojektet *Rikare skärgårdslandskap* och åtgärderna har skett i nära samarbete med markägare.

TRÄGÅRDESGÅRDAR

Under året har Upplandsstiftelsen satt flera km trädgårdsgård tack vare stöd från Trafikverket och Länsstyrelsen. Den senaste träckan som har satts upp är på Gräsö där ca 1 km trädgårdsgård har satts upp längs med vägen söder om Gräsö gård.

Upplandsstiftelsen samarbetar sedan förra året med Trafikverket kring trädgårdsgårdar vid utpekade kulturvägar längs Upplandskusten. Större vägar på Hållnashalvön, samt på Norrön-Söderön-Tvärnö-Raggarö är klassade som kulturvägar. Det finns även möjlighet att få stöd för vägar på Gräsö. Här kan Trafikverket finansiera återuppbyggnad av trädgårdsgårdar. Hör av er om ni är intresserade. Det bör vara vid betade områden och traditionell sk långgårdsgård med kluvna slanor.

Pågående restaurering vid Rossholms skjutfält, Hållnäs. Foto: Frida Hermanson

Djuphåla vid nyanlagd våtmark vid Kavarö, Öregrund. Foto: Tomas Remén Loreth

Bygge av gårdsgård på Gräsö hösten 2014. Foto: Anett Wass

STOLPNERSLAGARE

En traktorburen stolpnerslagare för grövre hörn och grindstolpar finns för gratis utlåning på Tvärnö, Östhammar. Bokas på tel. 0173-711 18.

BERGBORR

En bergborr finns för gratis utlåning för dig som håller på att sätta stängsel. Den är placerad på Tvärnö, Östhammar. Bokas på tel. 0173-711 18.

KONTAKT

PROJEKTLEDARE

Roslagshagar
Maria Hoflin,
Tel. 018-611 69 96,
070-438 18 47
E-post:
maria.hoflin@upplandsstiftelsen.se

Frida Hermanson
Tel. 018-611 69 96,
070-622 62 73
E-post:
frida.hermanson@upplandsstiftelsen.se

Anett Wass
Tel. 070-151 03 58,
E-post:
anett.wass@upplandsstiftelsen.se

FÅ DETTA BREV TILL DIN E-POST

Du kan få detta nyhetsbrev till din e-post istället för på posten, genom att gå in på www.upplandsstiftelsen.se/Roslagshagar och anmäla din e-postadress.

VILL DU INTE HA FLER NYHETSBRIV?

Om du inte vill få detta nyhetsbrev fler gånger så meddela oss detta genom att skicka e-post till info@upplandsstiftelsen.se eller ring 018-611 62 71

BESÖK VÅR HEMSIDA

www.upplandsstiftelsen.se

God Jul och Gott Nytt År
Önskar vi på Upplandsstiftelsen

